

holdsdeklaration på tobaksvarer (Lag om varnings- og inhållsdeklaration på tobaksvaror), der trådte i kraft den 1. januar 1977. Den 30. november 1978 blev der vedtaget en markedsføringslov (Lag med vissa bestämmelser om marknadsföring af tobaksvarer), som trådte i kraft 1. juli 1979. Denne lov medførte bl.a., at advarsels- og indholdsdeklarationerne blev obligatoriske i tobaksannoncer.

I Sverige er der ikke vedtaget lovgivning om offentlige eller private lokaler. Der har været fremsat forslag herom, som ikke blev vedtaget.

I *Finland* vedtog man i 1976 en tobakslov, der trådte i kraft i 1977. Den finske lov forbyder alle reklamer for tobaksvarer. Loven indeholder bestemmelser, der giver den finske regering adgang til at fastsætte grænser for tjære, nikotin og kulilte i tobaksprodukter. Tobaksprodukterne forsynes endvidere med en klassifikation som »skadelig« eller »meget skadelig«, alt efter tjæreindholdet.

Det er forbudt at ryge i alle offentlige bygninger og i alle offentlige transportmidler. I nogle tilfælde er tobaksrygning dog tilladt, såfremt der er oprettet særlige faciliteter for rygere. Endvidere er salg af tobak til personer under 16 år forbudt, og tobaksautomater må kun findes, hvis de er under opsyn. Overtrædelse af rygeforbud er i den finske lov sanktioneret med bødestraf.

Endelig indeholder den finske lov en bestemmelse om, at en særlig afgift på mindst 0,5 pct. af skatterne på tobak skal anvendes til støtte for en sundhedsorienteret tobakspolitik. Disse penge, 8,1 mill. fin.mark i 1985 (ca. 12,5 mill. kr.), bliver anvendt til forskning, evaluering og sundhedspædagogiske projekter/oplysningskampagner.

Den finske lovgivning indeholder ikke bestemmelser om rygereguleringer på private eller offentlige arbejdspladser. De finske sundhedsmyndigheder har derimod udsendt henstillinger til alle arbejdspladser med en anbefaling om at indføre frivillige rygerestriktioner.

I *Island* blev den første lovgivning om tobak vedtaget i 1971. Denne lov forbød reklamer for tobaksrygning. Loven blev revideret og strammet i 1977.

En ny tobakslov blev vedtaget i 1984 og trådte i kraft 1. januar 1985. Loven indeholder et totalt forbud mod reklamer og forbud mod salg til unge under 16 år. Endvidere er der i loven indeholdt bestemmelser, der sikrer advarselstekster på tobaksprodukter og forbud mod tobaksrygning i lokaler, hvortil offentligheden har adgang, samt i visse offentlige institutioner (rygning er dog tilladt på restauranter og lign., men der skal altid være særlige borde for ikke-rygere). Overtrædelse af

forbud mod tobaksrygning er i den islandske lov sanktioneret med bødestraf.

Endelig indeholder loven bestemmelser om, at der skal iværksættes oplysningsprogrammer i skolen om tobaksrygnings sundhedsskadelige konsekvenser samt ydes støtte til personer, der ønsker at stoppe med at ryge.

I lighed med den finske lov indeholder den islandske også bestemmelser om finansieringen af aktiviteterne på tobaksområdet. Staten er forpligtet til at yde 2 pct. af brutto-tobakssalget til dette arbejde.

3. Regler om tobaksrygning i Danmark

Der har ikke i Danmark tidligere været gennemført generel lovgivning om tobaksrygning. I levnedsmiddellovgivningen findes der bestemmelser af hygiejnisk karakter om tobaksrygning, og i arbejdsmiljølovgivningen findes der bestemmelser om, at der ikke må ryges, når der f.eks. arbejdes med eksplosionsfarligt materiale.

I Danmark har tobaksområdet hidtil været reguleret ved hjælp af henstillinger, frivillige aftaler og oplysningskampagner. Således udsendte Sundhedsstyrelsen i 1979 og i 1980 henstillinger om regler for tobaksrygning til alle landets sygehuse. Disse henstillinger har haft som formål at gøre indlæggelsen mindre generende for ikke-rygende patienter og omfatter regler om en kraftig begrænsning af tobaksrygning på sygestuer, hvor der er indlagt ikke-rygende patienter. Desuden indeholder henstillingerne opfordring om, at der indrettes særlige opholdsrum for rygere og ikke-rygere, og at tobaksrygning som hovedregel forbydes i venteværelser og lign. I forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget undersøgte Indenrigsministeriet i foråret 1986 rygeforholdene på landets sygehuse. Undersøgelsen viste, at langt de fleste som et minimum har efterlevet Sundhedsstyrelsens henstillinger, og at de fleste sygehuse er gået videre end disse.

Tobaksindustrien fastsatte i 1979 efter drøftelse med Indenrigsministeriet regler om markedsføring af tobaksprodukter. Disse regler trådte i stedet for tilsvarende regler fra 1972 om reklamering for tobaksvarer.

Reglerne fra 1980 fastsætter en række begrænsninger vedrørende reklamemedier, annoncestørrelse etc. Endvidere er der fastsat regler for indholdet af reklamer m.v. for tobaksvarer. Det er fastsat, at markedsføring i intet tilfælde må

a. Anvende gengivelse af børn og unge, dvs. personer der giver indtryk af at være under 30 år.